

► **Näringsdepartementet**
Transportenheten
103 33 Stockholm

Yttrande från Lighthouse avseende

Betänkande SOU 2010/73 Svensk sjöfarts konkurrensförutsättningar

Sammanfattning

Lighthouse är ett nationellt kunskapscentrum för sjöfarten med ett brett stöd från bl a Vinnova, Sjöfartsverket, Sveriges Redarförening, VGR och med forskning och utbildning främst vid Chalmers och Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet.

Ett internationellt register och ett tonnageskattesystem för svensk sjöfart bör införas snarast. En livskraftig sjöfartsnäring är viktig för Sverige och ett internationellt register ger Svensk Sjöfart rätt konkurrensförutsättningar för att utvecklas.

Sverige har i många fall varit ledande inom utveckling av nya säkra och hållbara transportlösningar till sjöss och den utflagging som nu sker hotar att eliminera framtida förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling av näringen. Ett Svenskt Internationellt register som förhindrar fortsatt utflagging och ger förutsättningar för att sjöfartsnäringen skall växa är nödvändig. Sveriges ledande kompetens, forskning och teknikutveckling på maritima området kan då säkerställas. Vi instämmer med utredningen övriga förslag som syftar till att ge svensk sjöfartsnäring en konkurrenssituation likvärdig med den som gäller inom våra grannländer och i EU.

Synpunkter från Lighthouse

Avsnitt 2.4.2 Aktörer inom forskning och innovationer

Förutsättningarna för Svensk Forskning och Innovation inom det Maritima området måste förstärkas och samordnas.

Forskning och innovationer inom det maritima området har varit, och kommer att vara, en nyckel för att fortsätta utvecklingen av säkra och hållbara transportlösningar till sjöss. Sveriges beroende av transporter via havet är stort och potentialen för sjötransporter i utvecklingen av hållbara logistiklösningar är stor. Sverige och svenska företag har också historiskt visat på möjligheter och varit ledande med innovationer och teknikutveckling för sjöfarten.

Skall Sverige fortsätta att kunna påverka utvecklingen mot säkra och hållbara transporter till sjöss så är det viktigt att det fortsättningsvis bedrivs relevant forskning och att det erbjuds en bra innovationskultur. Det finns ett antal aktörer i Sverige som arbetar med forskning inom det maritima området. Det är främst inom högskolorna och branchforskningsinstitut, med Chalmers och SSPA i spetsen, som denna verksamhet bedrivs.

Behovet av samordning och långsiktig strategi är stort och bör förstärkas för att bredda och utveckla forskningen. Det initiativ som togs i och med bildande av Lighthouse har ett brett stöd av Redarföreningen, Vinnova, Sjöfartsverket, VGR m fl. Lighthouse inkluderar för närvarande forskning och utbildning på Chalmers och Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, och utvecklas nu vidare till att inkludera ytterligare aktörer och verksamheter inom hela den Maritima sektorn (näringsliv, forskningsinstitutioner och myndigheter). Lighthouse kan då tjäna syftet som den sammanhållande, samordnande och strategiska aktören inom svensk forskning och innovation inom det maritima området. Fortsatt starkt och förstärkt stöd från aktörer som Vinnova och Sjöfartsverket är då viktiga för att framgångsrikt kunna driva utvecklingen av forskning o innovation.

Avsnitt 7.3.2. Forskning och Innovation

En gemensam, övergripande svensk strategi för hela det maritima klustret bör tas fram och fastställas. I detta bör ingå en förstärkning och samordning av Fol insatser i enlighet med vad som föreslås i utredningen

Sjöfarten och andra delar av det maritima klustret har en stor potential att utvecklas och växa. Sverige är med sin geografiska placering och långa kust beroende av sjötransporter och utgör därmed en naturlig grogrund för framväxt och tillväxt av företag med maritim anknytning. Genom en stark utveckling inom branschen kan vi också försäkra oss om att vara med om att påverka den framtida utvecklingen av säkra och hållbara transporter inte bara inom vårt närområde utan också globalt.

För att kunna stödja en bra utveckling är det viktigt att vi har en gemensam strategi för att kunna fokusera och kraftsamla på samhällsviktig utveckling. Sjöfartsforum har under 2010 lagt grunden för en svensk strategi för det maritima klustret vilket sammanfattas i dokumentet "Vision och strategi för det maritima klustret" 2010-10-27. Detta arbete fortsätter nu i fas 2 med framtagande av handlingsplaner som bör kunna tjäna som bas för en bred förankrad strategi för maritim Forsknings- och Innovationsverksamhet.

En förstärkning av Fol insatser är viktig för att skynda på utvecklingen till säkra och hållbara transporter och Lighthouse både kan och vill tjäna som nationell bas för fortsatt framgångsrik utveckling av svensk kompetens, forskning och innovationer.

Avsnitt 7.3.6. Svensk Internationellt skeppsregister

Ett SIS bör införas snarast.

Behovet av inhemska kompetens, forskning och Innovation inom sjöfartsområdet fastslås tydligt i utredningen och kan anses som oomtvistligt. En förutsättning för att tillförsäkra kompetensförsörjningen är bl. a. tillgång till utbildningsplatser på fartyg samt lokalt förankrade arbetsgivare för utbildade sjöbefäl och ingenjörer. Vidare är samspelet med näringsverksamhet en viktig parameter för att driva adekvat teknikutveckling och forskning. Mot denna bakgrund är det självklart att svensk sjöfart skall kunna driva verksamhet under samma eller snarlika villkor som i våra nära grannländer inom Norden och EU. I ljuset av de senaste årens accelererande utveckling med utflaggningsländer till länder med Internationella register i vår närhet så bedömer vi att införande av ett SIS är en självklar åtgärd för att säkerställa lika konkurrensvillkor för svensk sjöfart.

Övrigt

Lighthouse har som mål och vision:

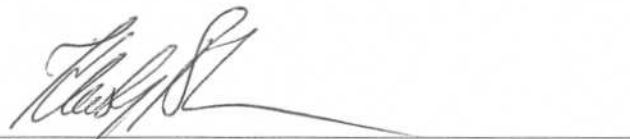
Lighthouse will be a natural beacon for research projects, educational efforts and innovational activities within the Maritime sector. The Lighthouse mission is to contribute to a clean and safe globalization through the communication of new knowledge retrieved from interdisciplinary ways of working

Runt denna målsättning har vi sedan starten 2005 byggt upp en framgångsrik forsknings- och innovationsmiljö vilken utvärderades mycket positivt av Vinnova under hösten 2010. Lighthouse antrar nu fas 2 med målsättningen att bredda intressentgruppen ytterligare för att nå en riktig nationell och internationell förankring och ge rätt förutsättningar för kunna fortsätta att bidra till en hållbar framtid.

Det är med oro vi ser att våra förutsättningar att kunna bidra med utveckling urholkas då den svenska sjöfartsnäringen i allt större grad flaggas ut. Vår målsättning kan bli omöjlig att fullfölja om vi inte kan säkerställa en fungerande lokalt förankrad sjöfartsnäring.

Detta yttrande har beretts inom Lighthouse och fastställts av dess styrelse.

Göteborg 2011-01-25

Klas Brännström
Föreståndare
Lighthouse